

УКРАЇНА

(19) UA (11) 961 (13) U

(51) 7 B61D5/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ЗЛИВНИЙ ПРИСТРІЙ ЄМНОСТІ

(21) 2000127191

(22) 14.12.2000

(24) 16.07.2001

(33) UA

(46) 16.07.2001, Бюл. № 6, 2001 р.

(72) Полетун Леонід Юхимович, Прасолов Леонід
Пилипович, Корюков В'ячеслав Глібович, Тусіков
Євген Кіндратович(73) Відкрите акціонерне товариство "Головний
спеціалізований конструкторсько-технологічний ін-
ститут" (БАТ "ГСКТИ"), UA(57) Зливний пристрій ємності, який містить жорст-
ко прикріплений до ємності корпус з сидлом для
клапана, клапан з еластичним ущільнюваним еле-
ментом, гвинтовий механізм для відкриття і за-
криття клапана, що розташований по вертикальній
осі корпусу, і заглушку зливного пристрою з гвин-

том, який відрізняється тим, що клапан забезпе-
чений додатковим штоком, який прикріплений до
нього з протилежного боку гвинтового механізму і
вільно розміщений в порожній гільзі з можливістю
зворотно-поступального переміщення вздовж її
осі, причому порожня гільза жорстко з'єднана із
перпендикулярно розташованою перемичкою, що
закріплена в нижній частині корпусу над заглуш-
кою зливного пристрою і має отвори, які виконані
по осі, що перпендикулярна осі зливного при-
строю, крізь яку в порожнину гільзи між торцем
додаткового штока і пружиною стиску введені кінці
важеля, при цьому в середній частині важеля шар-
нірно прикріплені до перемички, а їх протилежні кі-
нці шарнірно з'єднані з фіксаторами, що виконані з
можливістю взаємодії з овальними отворами в пе-
ремичці

Корисна модель належить до машинобуду-
вання, а саме - до пристроїв для зливу рідини із
ємності.

Відомо зливний прилад залізничної цистерни,
який містить корпус з клапаном, що забезпечений
двостороннім приводом. Клапан має наскрізні
отвори з ущільнюванням і приводний вал, який
установлений в ці отвори (див.: А.с. № 616178
МКИ B61D5/00, 1978, СССР).

Недолік цього приладу полягає у тому, що при
його експлуатації не можна проконтролювати
щільність закриття клапана, що може привести до
витоку вмісту.

Найбільш близьким аналогом до запропоно-
ваного технічного рішення є зливний пристрій за-
лізничної цистерни, який містить корпус із сидлом,
на який установлено стояк і клапан з ущільнюва-
ним елементом, що взаємодіє з сидлом корпусу, і
заглушку зливного пристрою з гвинтом. Причому
зливний пристрій, забезпечений гвинтовим механі-
змом для відкриття і закриття клапана, який скла-
дається із вертикальної штанги, один кінець якої
має різбову частину, яку загвинчено до різбової
втулки стояка, а другий кінець, що входить у зали-
вну горловину, яка розміщена в верхній частині
ємності, має рукоятку, за допомогою якої здійсню-
ється управління клапаном (див.: Кресл.
1443 01.190 СБ, ВО "Ждановавжмаж").

Недолік цього зливного пристрою полягає у
тому, що оператор, який знаходиться під час здій-
снювання операції "закриття-відкриття" клапану в
верхній частині ємності, не має можливості проко-
нтролювати щільність закриття клапана зливного
пристрою.

При цьому під час відкриття заглушки під час
зливу вмісту цистерни нещільне прилягання кла-
пана буде сприяти витоку більшої кількості речо-
вини. Таким чином, проконтролювати щільність
прилягання клапана до сидла пристрою в цьому
випадку не можливо. Отже, треба зробити таку
конструкцію зливного пристрою, щоб закриття за-
глушки при нещільному приляганні клапана було б
зовсім не можливим

Метою корисної моделі є підвищення надійно-
сті зливного пристрою ємності.

Поставлена задача вирішується тим, що в
зливному пристрої ємності, який містить жорстко
прикріплені до ємності корпус з сидлом для клапа-
на, клапан з еластичним ущільнюваним елемен-
том, гвинтовий механізм для відкриття і закриття
клапана, що розташований по вертикальній осі ко-
рпусу, і заглушку зливного пристрою з гвинтом, згі-
дно з корисною моделлю, клапан забезпечений
додатковим штоком, який прикріплений до нього з
протилежного боку гвинтового механізму і вільно
розміщений в порожній гільзі з можливістю зворо-
тно-поступального переміщення вздовж її осі, при-

(19) UA (11) 961 (13) U

чому порожня гільза жорстко з'єднана із перпендикулярно розташованою перемичкою, що закріплена в нижній частині корпусу над заглушкою зливного пристрою і має отвори, які виконані по осі, що перпендикулярна осі зливного пристрою, крізь яку в порожнину гільзи між торцем додаткового штоку і пружиною стиску введені кінці важелів, при цьому в середній частині важелі шарнірно прикріплені до перемички, а їх протилежні кінці шарнірно з'єднані із фіксаторами, що виконані з можливістю взаємодії з овальними отворами в перемичці.

Причинно-наслідковий зв'язок між сукупністю суттєвих ознак корисної моделі і технічним результатом, якого можна досягти, полягає в наступному.

Забезпечення зливного пристрою перемичкою з овальними отворами, з якими взаємодіють фіксатори важелів, протилежні кінці яких введені в порожнину гільзи між торцем додаткового штока клапана і пружиною стиску, дозволяє при нещільному приляганні клапана висувати фіксатори важелів крізь овальні отвори до упирання їх в заглушку і таким чином робити неможливим закриття заглушки зливного пристрою, а отже, і зливного пристрою ємності.

Суть корисної моделі пояснюється кресленням, де на фіг. 1 показано загальний вигляд зливного пристрою ємності, на фіг. 2 - вид по А на фіг. 1, на фіг. 3 - переріз по Б-Б на фіг. 2.

Зливний пристрій ємності складається із корпусу 1, який жорстко прикріплений в нижній частині ємності. В корпусі 1 розміщений клапан 2 з еластичним ущільнювальним елементом, який взаємодіє із сідлом 3. Клапан 2 жорстко зв'язаний із гвинтовим механізмом 4 для відкриття і закриття клапана 2. Гвинтовий механізм 4 розташований по вертикальній осі $O-O_1$ корпусу 1 і складається із вертикальної штанги 5 і рукоятки 6. В нижній частині корпусу 1 розміщена заглушка 7 зливного пристрою із гвинтом 8. До клапана 2 з протилежного боку гвинтового механізму 4 жорстко прикріплений додатковий шток 9, який також розташований по вертикальній осі $O-O_1$ корпусу 1. Кінець штока 9 вільно розміщений в порожній гільзі 10, яка жорстко з'єднана із перпендикулярно розташованою перемичкою 11. Перемичка 11 закріплена в нижній частині корпусу 1, над заглушкою 7 зливного при-

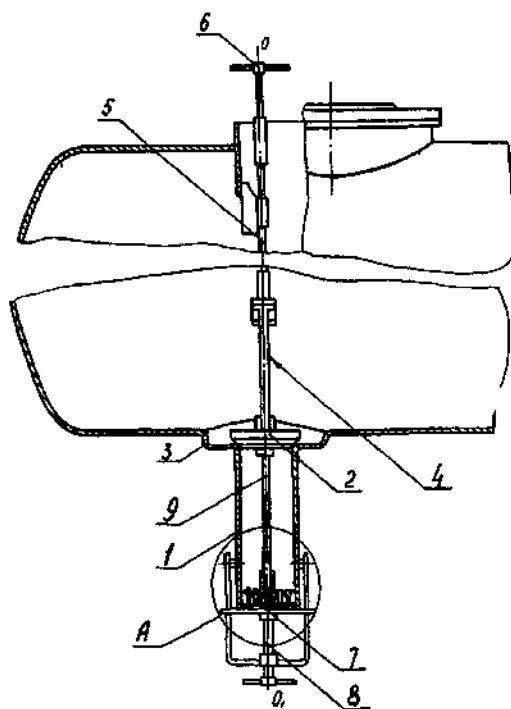
строю з виконаними овальними отворами 12. В порожній гільзі 10 виконані отвори 13 по осі $Q-Q_1$, яка перпендикулярна осі $O-O_1$. На перемичці 11 за допомогою шарніру 14 шарнірно прикріплені два важелі 15 і 16. Одні кінці важелів 15 і 16 введені через отвори 13 в порожнину гільзи 10 і розташовані між торцем додаткового штоку 9 і пружиною стиску 17. Протилежні кінці важелів 15 і 16 шарнірно скріплені з фіксаторами 18, які взаємодіють з овальними отворами 12 перемички 11.

Зливний пристрій ємності працює таким чином.

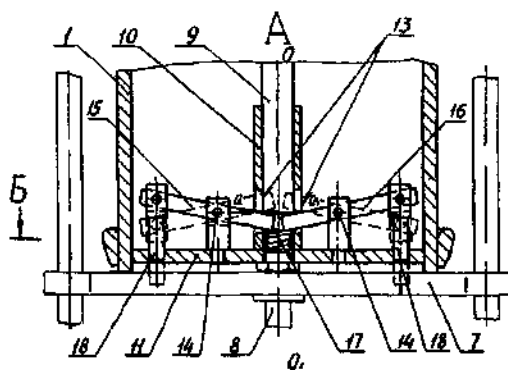
При здійснюванні операції закриття зливного пристрою оператор обертанням рукоятки 6 навколо осі $O-O_1$ гвинтового механізму 4 досилає клапан 2 до сідла 3 корпусу 1 і притискає його до нього. При цьому шток 9, жорстко скріплений з клапаном 2, також опускається до низу, переміщуючись усередині гільзи 10 вздовж осі $O-O_1$. Торцевий шток 9 зустрічає на своєму шляху кінці важелів 15 і 16, також веде їх униз, стискаючи при цьому пружину стиску 17. Протилежні кінці важелів 15 і 16, що забезпечені фіксаторами 18, підіймаються вгору і заглушка 7 за допомогою гвинта 8 закриває зливний пристрій ємності.

В тому випадку, якщо клапан 2 нещільно притиснується до сідла 3, шток 9, який переміщується вздовж гільзи 10, не доходить до важелів 15 і 16, і пружина стиску 17 штовхає кінці важелів угору. При цьому протилежні кінці важелів 15 і 16 разом із фіксаторами 18 опускається униз і фіксатори 18 проходять крізь овальні отвори 12 перемички 11, заважаючи здійснювати операції закриття заглушки 7 зливного пристрою ємності. Для того, щоб можна було закрити зливний пристрій, необхідно за допомогою гвинтового механізму 4 ще міцніше притиснути клапан 2 до сідла 3. При цьому фіксатори 18 важелів 15 і 16 підіймуться угору, а заглушку 7 за допомогою гвинта 8 притиснуто до корпусу ємності.

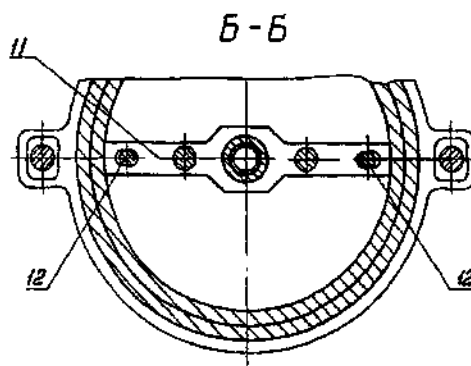
Використання запропонованого зливного пристрою дозволить значно підвищити надійність зберігання вмісту ємності і зробить експлуатацій ємностей для агресивних та пожежонебезпечних продуктів безпечною та екологічною.

Фіг. 1

Фіг. 2

Фіг. 3

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку 13. 11. 2001 р. Формат 60x84 1/8.
Обсяг 0,30 обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. 6702

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22

